

پیوسته نامه

به کلیه شرکت‌های آب منطقه‌ای، توسعه منابع آب و نیروی ایران، توسعه آب و خاک میستان، آب و فاضلاب شهری و روستایی و سازمان آب و برق خوزستان

- عطف به نامه شماره ۱۶۶۹۰/۳۱/۱۰۰ مورخ ۸۵/۳/۳ وزیر محترم نیرو در خصوص ضرورت بهره‌گیری و استفاده مجدد از پساب حاصل از تصفیه فاضلاب و نظر به اهمیت روزافزون منابع آبی، محدودیت‌ها و چالش‌های پیش روی مدیریت منابع آب کشور، امر بازچرخانی و استفاده از فاضلابهای تصفیه شده با دو هدف کلی "تامین منابع آب جدید" و "حفاظت محیط زیست در برابر آلودگی"، مطرح می‌باشد. با توجه به برنامه‌ریزیهای بعمل آمده، در بیست سال آینده میزان پساب حاصل از تصفیه فاضلاب بالغ بر سه و نیم میلیارد مترمکعب در سال خواهد بود. لذا در راستای عملیاتی نمودن استفاده بهینه و پایدار از این پتانسیل، اتخاذ تصمیم در خصوص نحوه مدیریت و تخصیص آنها و ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در تعاملات درون و برون سازمانی، جلسات متعدد مدیریتی و کارشناسی در طی سال گذشته و جاری مرتبط با موضوعات زیر برگزار گردیده است:
- تدقیق فهرست خدمات مطالعات مرحله نوجویی طرح‌های فاضلاب با لحاظ نمودن مطالعات نحوه استفاده از پسابهای حاصله در مصارف مختلف
 - چگونگی تخصیص منابع آب حاصل از تصفیه فاضلاب‌ها
 - تعیین تعرفه‌های پساب
 - ارزیابی کمیت و کیفیت پساب خروجی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب و نحوه‌ی پایش کیفی پساب در نقطه‌ی خروجی تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به منظور تحویل‌گیری و انولیت تخصیص بهینه پساب به مصارف کشاورزی
 - برآورد کمی و کیفی حجم کل فاضلابهای تصفیه شده و ارائه برنامه‌ها و طرح‌های بهره‌برداری از منابع مذکور توسط شرکت‌های آبهای منطقه‌ای و آبفا‌های استانی

که حاصل اقدامات صورت گرفته به شرح مواد زیر و در قالب مستندات پیوست برای اجرا به صورت آزمایشی به مدت یکسال ابلاغ می‌گردد. شایسته است در صورت بروز هرگونه نواقص و کاستی در مجموعه ذیل، موارد به صورت مکتوب به این معاونت اعلام گردد تا نسبت به رفع نواقص اقدام لازم صورت پذیرد.

۱- فهرست خدمات مطالعات مرحله توجیهی طرح‌های فاضلاب (نشریه ۱۷۷-الف):
به منظور به حداقل رساندن نارساییها و ناهماهنگی‌های موجود در شرح خدمات قراردادهای منعقد شده طرح‌های فاضلاب و همچنین تعیین ضوابط و استانداردها واحد برای انجام مطالعات مرحله توجیهی طرح‌های فوق‌الذکر با لحاظ نمودن مطالعات تکمیلی مربوط به استفاده مجدد از فاضلابهای تصفیه شده (پساب)، اصلاحات لازم در پیش نویس نشریه شماره ۱۷۷-الف با عنوان فهرست خدمات مطالعات مرحله توجیهی (اول) طرح‌های فاضلاب و آبهای سطحی انجام گردیده است که به منظور استفاده در قراردادهای مشاوره‌ای طراحی تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری و روستایی ابلاغ می‌گردد (پیوست ۱). بدیهی است این فهرست خدمات برای مطالعات طرح‌های جدید بوده و مشاور طرح موظف است با توجه به شرح خدمات منتج از فهرست خدمات مذکور در قالب قرارداد خدمات مشاوره‌ای، کلیه قابلیت‌های استفاده از پساب برای مصارف کنندگان هر منطقه را به لحاظ کشاورزی، صنعتی و ... بررسی و فرایند تصفیه فاضلاب را براین اساس طراحی نماید. جهت اجرایی شدن این امر لازم است مشاور پس از انجام مطالعات مرحله توجیهی و پایه، اقدام به اخذ تأییدیه گزارش فصل مطالعات استفاده از پساب تصفیه شده (طرح‌های مرتبط، از خروجی تصفیه‌خانه فاضلاب تا محلهای مصرف پیشنهادی) از شرکت‌های آب منطقه‌ای و تصویب نهایی گزارش‌های مرتبط با چگونگی تصفیه فاضلاب از شرکت‌های آب و فاضلاب (طبق آیین‌نامه تصویب طرح‌های مطالعاتی) نماید. همچنین در صورت بروز اختلاف احتمالی در مباحث فنی (به ویژه مکان‌یابی تصفیه‌خانه و ...)، این مقوله در کمیته مشترکی که با حضور نمایندگان شرکت‌های آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب و مهندسين مشاور، برگزار خواهد شد، نهایی می‌گردد.

۲- راهتما و فهرست خدمات مطالعات مرحله توجیهی طرح‌های استفاده از فاضلابهای تصفیه شده شهری و روستایی (ویژه تصفیه خانه های در حال ساخت و در حال بهره برداری):

با توجه به وضعیت اجرایی تصفیه خانه‌های فاضلاب در حال ساخت و در حال بهره برداری و عدم توجه کافی به استفاده از فاضلاب‌های تصفیه شده برحسب مصارف مختلف در تصفیه خانه‌های مذکور، راهتما و فهرست خدمات مطالعات مرحله توجیهی طرح‌های استفاده از فاضلاب‌های تصفیه شده شهری و روستایی (تصفیه خانه‌های در حال ساخت و در حال بهره برداری)، به منظور انجام مطالعات استفاده مجدد از فاضلابهای تصفیه شده در دو نشریه ۳۰۶- الف و ۳۲۱- الف تهیه گردیده که جهت اجرا ابلاغ می‌گردد (پیوست‌های ۲ و ۳). بدیهی است که کارفرمایان باید با توجه به وضعیت تصفیه خانه‌های فاضلاب به هنگام انجام مطالعات نحوه استفاده از فاضلاب تصفیه شده (در دست ساخت یا در دست بهره برداری)، شرح خدمات مرتبط را از دو فهرست خدمات مذکور انتخاب و مطالعات را براساس آن به مشاورین ابلاغ نمایند. لازم به تاکید است که در تصفیه خانه‌های در حال بهره برداری اولویت با مصارف کشاورزی بوده و برای آن دسته از تصفیه خانه‌هایی که قبلاً مطالعات آنها به پایان رسیده و هم‌اکنون در مرحله ساخت می‌باشند، در صورتیکه پس از انجام مطالعات در قالب شرح خدمات مشخص گردد که استفاده از پساب برای مصارف دیگر به غیر از مصارف کشاورزی، نظیر صنعت، نیز توجیه فنی و اقتصادی دارد، این مقوله بایستی به صورت جایگزینی منابع و یا تصفیه تکمیلی بر اساس نیاز صورت پذیرد.

۳- تخصیص منابع آب حاصل از تصفیه‌ی فاضلاب‌های شهری و روستایی:

با استناد به ماده (۱) قانون توزیع عادلانه آب، ضروری است در خصوص تخصیص و نحوه بهره‌برداری مناسب از فاضلاب‌های تصفیه شده به عنوان منابع آب جدید، شرکت‌های سهامی آب منطقه‌ای با در نظر گرفتن مفاد مندرج در «نظام‌نامه پایش کیفی پساب خروجی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به منظور استفاده مجدد در کشاورزی» (موضوع ماده ۵ بخشنامه حاضر)، نسبت به تهیه و تدوین برنامه‌های مناسب جهت بهره‌برداری از این منابع اقدام و به همراه اعلام نظر کمیته مدیریت منابع آب آن شرکت در قالب برنامه‌های پیشنهادی به کمیسیون تخصیص آب معاونت امور آب و آبفا

ارائه و تقاضای تخصیص نمابند. بدیهی است تصمیم‌گیری نهایی در خصوص تخصیص منابع آب حاصل از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری و روستایی با توجه به نوع تقاضا و ویژگی‌های منبع با کمیسیون مذکور خواهد بود.

۴- قرارداد (پیمان) همسان فروش پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری و روستایی: در راستای اجرای ماده ۱۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و با توجه به لزوم استفاده از پساب حاصل از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب بعنوان یک منبع آب جدید با اولویت جایگزینی در دشت‌های بحرانی و ممنوعه و با استناد به مواد ۲۱ و ۳۳ قانون توزیع عادلانه آب این قرارداد فی‌مابین شرکت آب و فاضلاب استانی (فروشنده و تحویل‌دهنده پساب) و شرکت آب منطقه‌ای استانی (خریدار و تحویل‌گیرنده پساب) منعقد خواهد گردید. لازم به ذکر است نحوه محاسبه تعرفه فروش پساب مطابق موارد مندرج در این قرارداد خواهد بود (پیوست ۴).

۵- نظام‌نامه پایش کیفی پساب خروجی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب: در راستای عملیاتی نمودن استفاده مجدد از پسابها در مصارف کشاورزی و جهت کنترل کیفیت پساب خروجی، نظام‌نامه پایش کیفی پساب خروجی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به منظور استفاده مجدد در مصارف کشاورزی با اهداف تعیین ساز و کارهای فنی و مدیریتی لازم، اجرای صحیح برنامه پایش پساب خروجی از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب، پرهیز از انجام فعالیت‌های موازی در دستگاه‌های ذریع و جلوگیری از هزینه‌های مضاعف با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران و شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور به منظور پایش پساب در نقطه خروجی تصفیه‌خانه‌های فاضلاب تهیه گردیده است. ضروری است ضمن تشکیل کمیته هماهنگی استانی بین ارگان‌های ذریع نسبت به پایش و تحویل‌گیری فاضلاب تصفیه شده موجود با اولویت کشاورزی، اقدامات لازم توسط شرکت‌های آب منطقه‌ای استانی و شرکت‌های آب و فاضلاب مطابق با نظام‌نامه مذکور صورت‌پذیرد (پیوست ۵).

تاریخ: ۸/۱۲/۸۶
شماره: ۸۷۵۱۲/۷-
پوست:

در خاتمه نظر به اهمیت موضوع، لازم است گزارش اقدامات انجام شده در اجرای این بخشنامه، هر شش ماه یکبار توسط دستگاههای اجرایی به شرکتهای مادر تخصصی مربوطه (شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور)، جهت جمع بندی و ارائه گزارش به این معاونت، ارسال گردد.
لازم به ذکر است مراحل مطالعاتی عنوان شده در این بخشنامه مطابق با نظام فنی و اجرایی کشور به شماره ۴۲۳۳۹/ت/۳۳۴۹۷ مورخ ۸۵/۴/۲۰ هیئت محترم وزیران می باشد.

مسئول زرگر
بجی

رونوشت:

- وزیر محترم نیرو، عطف به نامه شماره ۱۶۶۹۰/۳۱/۱۰۱ مورخ ۸۵/۳/۳ جهت استحضار.
- ✓ شرکت مدیریت منابع آب جهت پیگیری، اجرا و ارائه گزارش اقدامات انجام شده هر شش ماه یکبار به این معاونت.
- شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور جهت پیگیری، اجرا و ارائه گزارش اقدامات انجام شده هر شش ماه یکبار به این معاونت.
- آرشیوگردان. ۱۱۷.

شرکت مهندسی آب و فاضلاب ایران
دفتر شماره ۴۹۱۸۹
شماره ۸۷۵۱۲/۷-
تاریخ ۸۶/۱۲/۸۶

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا